

**MOTORLU ÇOK HAFİF HAVA ARACI
PİLOTU LİSANS TALİMATI
(SHT-ÇHHA)**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler**

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Talimatın amacı; motorlu çok hafif hava aracıyla operasyon yapan ticari, genel ve sportif havacılık işletmelerinde görevlendirilecek uçucu personelin; eğitimi, sınıflandırılması, lisanslandırılması ile motorlu çok hafif hava aracı pilotaj eğitimi için yetkilendirilen uçuş eğitim organizasyonlarının esas ve usullerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, kalkış ağırlığı azami 750 kg olan motorlu çok hafif hava aracı ile havacılık faaliyeti yapan havacılık işletmelerini, uçuş eğitim organizasyonları ile motorlu çok hafif hava aracı pilotu ve pilot adaylarını kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 4 üncü maddesine, 8/3/1987 tarihli ve 19394 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Çok Hafif Hava Araçları İşletme Yönetmeliğine (SHY-6C), 5/6/1945 tarihli ve 4749 Sayılı “Şikago’da 7 Aralık 1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun” ile kabul edilen Şikago Sözleşmesinin Personel Lisanslandırma konulu Ek-1’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

a) Çift kumanda eğitim süresi: Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş olan öğretmenden uçuş eğitimi alan bir pilot adayının uçuş eğitimi esnasındaki uçuş süresini,

b) Döner kanat: Kaldırma gücünün tamamını veya önemli bir bölümünü rotor sisteminden alan gyroplane, ultralight ve helikopter gibi hava araçlarını,

c) Eğitim meydanı: Haberleşme imkanına sahip hava parkı ve kontrolsüz hava meydanları ile gerekli izinler alınmak kaydıyla kontrollü hava meydanlarını,

ç) Gece: Akşam alaca karanlığın sonu ve sabah alaca karanlığın başlangıcı arasındaki veya güneş yuvarlağının ufuk hattının akşam altı derece altındaki battığı zamanla, sabah altı derece altında doğduğu zaman arasındaki süreyi,

d) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

e) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredebilme kabiliyetine sahip her türlü aracını,

f) Hava aracı kategorisi: Uçak, helikopter, planör, serbest balon ve motorlu çok hafif hava aracı gibi belirli temel özelliklere göre hava aracının sınıflandırılmasını,

g) Kontrol pilotu yetkisi: Pilot adaylarının, pilotların, uçuş öğretmenlerinin ve diğer kontrol pilotlarının uçuş yeterlilik/yetenek testlerini yapmak üzere, Genel Müdürlük tarafından atanan ve isimleri yayımlanan öğretmen pilotlara verilen yetkiyi,

ğ) Lisansın çevrilmesi: Yabancı ülkeler tarafından tanzim edilmiş ya da Genel Müdürlük tarafından milli usullere göre tanzim edilmiş lisansların ÇHHA pilot lisansına çevrilmesini,

h) Motorlu çok hafif hava aracı: Havadan ağır, hareket halinde iken havanın aerodinamik yapısı üzerine etkisi ile havada dinamik olarak tutunabilen, motor teçhizatına sahip, kalkış ağırlığı azami 750 kg olan microlight/motorlu yelkenkanat, ultralight, gyroplane ve ultralight helikopter gibi hava araçlarını,

ı) Motorlu ÇHHA pilot lisansı (UPL): Motorlu ÇHHA'nın ilgili tipinde Genel Müdürlük tarafından verilen lisansı,

i) Motorlu yelkenkanat (Microlight): Kendisini karadan, sudan kaldıran ve havada tutunmasını sağlayan motor tertibatı olan hareketli kumanda yüzeyleri ile iki eksende kumanda edilebilen ağırlık merkezi hareketli hava aracını,

j) Sabit kanat: Taşıyıcı yüzeyi gövdeye en az iki yerden sabitlenmiş ve hareketli kumanda yüzeyleri ile üç eksende kumanda edilebilen ultralight gibi hava araçlarını,

k) Sorumlu pilot: Uçuş süresince hava aracının sevk ve idaresinden sorumlu olan pilotu,

l) FTO: Pilot lisansı alınmasına esas teşkil eden teorik bilgi ve uçuş eğitimi veren onaylı eğitim kuruluşunu,

m) Uçuş süresi: Bir hava aracının kalkış yapmak amacıyla, kendi gücüyle veya harici bir güç uygulanmak suretiyle ilk hareketine başladığı andan, kendisine tahsis edilen park yerine gelip tam olarak durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

n) Validasyon: Yabancı ülkelerce Şikago Sözleşmesi Ek-1'e göre düzenlenmiş lisansların Türk tescilli hava araçlarında kullanımının geçerli kılınmasını,

o) Yetenek testi: Adayın lisans veya yetki tanzimi için, sözlü sınavı da içerecek şekilde yeteneklerinin kontrol pilotu tarafından sınanmasını,

ö) Yeterlilik kontrolü: Adayın yetkilerinin temdidi ya da yenilenmesi için, gerektiğinde sözlü sınavı da kapsayacak şekilde uçuş yeteneklerinin kontrol pilotu tarafından sınanmasını,

ifade eder.

(2) Bu Talimatta geçen kısaltmalar;

- a) A: Uçağı
 - b) ÇHHA: Çok hafif hava araçlarını,
 - c) FE: Uçuş kontrol pilotluğunu,
 - ç) FI: Uçuş öğretmeni,
 - d) FTO: Uçuş eğitim organizasyonunu,
 - e) G: Gyroplane,
 - f) GPL: Planör pilot lisansını,
 - g) H: Helikopteri,
 - ğ) JAA: Avrupa Havacılık Otoriteleri Birliğini,
 - h) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
 - ı) PPL: Hususi pilot lisansını,
 - i) M: Microlight/Motorlu yelkenkanatı,
 - j) SMS: Emniyet Yönetim Sistemini,
 - k) U: Ultralight,
 - l) UH: Ultralight helikopteri,
 - m) UPL: Çok hafif hava aracı pilot lisansını,
 - n) VFR: Görerek uçuş kurallarını,
- ifade eder.

(3) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar ve kısaltmalar için 2920 sayılı Kanun, 5431 sayılı Kanun ve diğer sivil havacılık mevzuatı ile ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Motorlu ÇHHA Pilot Lisansı Verilme Şartları

Lisanslandırma

MADDE 5 – (1) Genel Müdürlük, motorlu ÇHHA pilotu için, yetkilendirilmiş uçuş eğitim organizasyonundan alınan teorik bilgi ve uçuş eğitimleri sonucunda lisans veya yetkileri düzenler.

Lisans için aranan şartlar

MADDE 6 – (1) Motorlu ÇHHA pilot lisansı için aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Eğitim başlangıcı için başvuru sahibi başvuru tarihinde en az on yedi, lisans almak için ise on sekiz yaşını tamamlamış olmalıdır.

b) Başvuru sahibi en az lise veya dengi okul mezunu olmalıdır.

c) 12/04/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlardan, 01/03/1926 tarihli ve 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu, 26/09/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar

ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlardan, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlardan, 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanununun 384 üncü maddesinde yer alan nakliye ve muhabere vasıtaları aleyhindeki suçlar ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 223 üncü maddesinde yer alan ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması suçlarından veya 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkındaki Kanuna muhalefetten hüküm giymemiş olmak ve buna ilişkin beyan dilekçesini Genel Müdürlüğe vermek.

ç) Aşağıda belirtilen şartlara uygun sağlık sertifikasına sahip olmak:

1) Sağlık sertifikası sahibi, lisansın imtiyazlarını yerine getirmeye aklen ve fiziksel olarak uygun olmalıdır.

2) Başvuru sahibi, eğitime başlamadan önce Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş sağlık kuruluşunda Şikago Sözleşmesi Ek-1'e uygun sağlık muayenesinden geçerek Genel Müdürlükçe tanzim edilmiş ve geçerli 1 inci veya 2 nci sınıf sağlık sertifikasına sahip olmalıdır.

3) Sağlık sertifikası sahibi; lisansının ve ilgili yetki veya yetkilendirmesinin imtiyazlarını, kendisini sağlık yönünden emniyetsiz duruma sokacak herhangi bir bozulmayı fark ettiğinde kullanamaz.

4) Sağlık sertifikası sahibi; görevini emniyetle yerine getirmesinde herhangi bir olumsuz etkisi olmadığından tamamen emin olmadıkça, reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilaç alamaz ve tedavi sürecine giremez. Eğer şüphe varsa Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezinden tavsiye alınmalıdır.

5) Sağlık sertifikası sahibi; 12 saatten fazla hastane veya klinik yatış, invazif işlem, düzenli ilaç kullanımı, düzenli gözlük veya lens kullanımına ihtiyaç duyduğunda, gecikmeksizin Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezine başvurarak tavsiye alınmalıdır.

6) Sağlık sertifikası sahibi; uçuş ekibi üyesi olarak görevini yapmayı engelleyici önemli bir kaza, yaralanma, sakatlanma, ameliyat, hamilelik, toplam 21 gün veya daha fazla süren herhangi bir hastalık halinde, durumu gecikmeksizin Genel Müdürlük veya yetkili havacılık tıp merkezine yazılı olarak bildirir. Bu hallerde sağlık sertifikası askıya alınmış olarak kabul edilir.

7) Kaza, yaralanma, sakatlanma, ameliyat, hamilelik, 21 gün veya daha fazla süren hastalık halinde Genel Müdürlük tarafından yapılan düzenlemelere göre muayene edilen ve muayene sonucu uçuş ekibi üyesi olarak çalışmasında sakınca görülmeyen veya Genel Müdürlüğün koşulları uygun görerek muayeneden muaf tuttuğu kişinin, bu bendin altıncı alt bendinde belirtilen sağlık sertifikasının askıya alınma işlemi kaldırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Motorlu ÇHHA Pilot Lisans Eğitimi

Teorik bilgi eğitimi

MADDE 7 – (1) Motorlu ÇHHA eğitimi veren FTO aşağıda belirtilen ders konularına göre brifingler hariç 40 saatten aşağı olmamak kaydıyla, Genel Müdürlük tarafından onaylanmış program çerçevesinde eğitim verir:

- a) Hava hukuku,
- b) Genel hava aracı bilgisi,
- c) Uçuş performansı ve planlaması,
- ç) İnsan performansı ve limitleri,
- d) Meteoroloji,
- e) Seyrüsefer,
- f) Acil durum prosedürleri,
- g) Uçuş prensipleri,
- ğ) Haberleşme usulleri,
- h) İlk yardım.

Teorik bilgi eğitiminde kredilendirme

MADDE 8 – (1) Uçak, helikopter veya planör pilot lisansına sahip olan ve motorlu ÇHHA pilotu lisansı almak isteyen pilota aşağıda belirtilen ders konularında en az 10 saat teorik eğitim verilir:

- a) Genel hava aracı bilgisi,
- b) Uçuş performansı ve planlama,
- c) Acil durum prosedürleri,
- ç) Uçuş prensiplerini.

(2) Herhangi bir tipte motorlu ÇHHA pilot lisansına sahip olup diğer tipte eğitim almak isteyen pilot için bu maddenin birinci fıkrasında yer alan kredilendirme uygulanır.

Teorik bilgi sınavı

MADDE 9 - (1) FTO eğitim verdiği her tip hava aracı için, her biri 120 sorudan oluşan üç takım soru hazırlar. Aday bunların birinden, Genel Müdürlük tarafından veya yetkilendirilmesi halinde FTO tarafından sınava tabi tutulur.

(2) Teorik bilgi sınavında geçer not 100 puan üzerinden 75 puandır. Acil durum prosedürleri sınavında ise geçer not 100 puan üzerinden 100 puandır.

(3) Sınavda başarılı olamayan aday başarısız olduğu dersten yeniden sınava tabi tutulur.

(4) Teorik bilgi sınavında iki kez başarısız olan aday ilk eğitimin % 20'si kadar ilave eğitim almak koşuluyla sınava tekrar katılır.

Uçuş eğitimi

MADDE 10 – (1) Yetkili FTO'ya UPL almak için başvuran pilot adayı, Genel Müdürlük tarafından onaylanmış kurs programına göre;

- a) 21 saat çift kumanda uçuşu,
- b) 3 saat yalnız uçuşu,
- c) 1 saat UPL kontrol uçuşu,

olmak üzere toplam en az 25 saat uçuş eğitimini tamamlar.

(2) FTO bünyesinde yapılan tanıtım ve özendirici uçuşlar eğitim uçuşu olarak kabul edilmez.

Uçuş eğitiminde kredilendirme

MADDE 11 – (1) Uçuş eğitiminde uygulanacak kredilendirme süreleri EK-2 de belirtilmiştir.

Yetenek

MADDE 12 – (1) FTO'da teorik bilgi ve uçuş eğitimlerini tamamlayan pilot adayı Genel Müdürlük tarafından belirlenen yetenek testi kontrol formuna göre yetkili kontrol pilotu tarafından sınav ve kontrol uçuşuna tabi tutulur. Kontrol pilotu, bu Talimat'ın 29 uncu maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak adayı değerlendirir.

Motorlu ÇHHA uçuş öğretmenliği

MADDE 13 - (1) Motorlu ÇHHA uçuş öğretmenliği eğitimine alınacak pilot aşağıda belirtilen şartları sağlamalıdır;

- a) Geçerli bir UPL lisansına ve ilgili tipte en az 6 aylık tecrübeye sahip olmak,
- b) Öğretmenlik yapacağı tipte en az 50 saat sorumlu pilot uçuşunu içeren, en az 100 saat toplam uçuşa sahip olmak.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen vasıflara sahip olan uçuş öğretmeni adayına, aşağıda belirtilen eğitimleri tamamlamasının ardından, yapılacak teorik bilgi sınavı ile seyrüsefer kontrolünü de içeren en az 90 dakikalık uçuş sınavlarında başarılı olması halinde, Genel Müdürlük tarafından tahditli öğretmenlik yetkisi verilir:

- a) Yetkili eğitim organizasyonunda alınacak eğiticinin eğitimi,
- b) Yetkili FTO' dan alınacak aşağıda belirtilen eğitimleri içeren toplam 20 saatlik teorik bilgi eğitimi;

- 1) İnsan performansı ve limitleri,
- 2) Acil durum prosedürleri,
- 3) Uygulamalı eğitim teknikleri,
- 4) İlgili hava aracının sistem bilgisi.

c) 19 saat çift kumanda uçuşu ve 5 saat takım uçuşu (teamride) olmak üzere toplam 24 saat uçuş eğitimi.

(3) Tahditli uçuş öğretmeni FTO bünyesinde sadece UPL uçuş eğitimi vermeye yetkilidir.

(4) Tahditli öğretmenlik yetkisine sahip uçuş öğretmenin; yetkili öğretmen gözetiminde yetkili FTO bünyesinde en az 40 saat öğretmen uçuşunu tamamlaması veya en az iki öğrenciye kontrol uçuşları hariç lisans alma seviyesine kadar eğitim vermesi halinde tahdidi kaldırılır.

(5) Motorlu ÇHHA uçuş öğretmenin motorlu ÇHHA uçuş öğretmenliği eğitimi verebilmesi için uçuş eğitimi vereceği tipteki hava aracı ile en az 100 saat uçuş öğretmenliği yapmış ve tahdidinin kaldırılmış olması gereklidir. Motorlu ÇHHA uçuş öğretmeni uçma yetkisinin bulunmadığı tiplerde eğitim veremez.

(6) Öğretmen, tahdidinin kaldırılması için, Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kontrol pilotuna 1 saat teorik sunum yapmalı ve ilgili kontrol pilotuyla yapılacak az 1 saatlik kontrol uçuşunda başarılı olmalıdır.

(7) Motorlu ÇHHA öğretmen pilotu, başka bir Motorlu ÇHHA tipinde öğretmen olmak için aşağıdaki şartları sağlamalıdır. Pilot daha önceden tahdidi varsa tahditli olarak yoksa tahditsiz olarak öğretmenlik yapma yetkisine sahip olur:

- a) Öğretmenlik yapmak istediği tipteki hava aracıyla en az 50 saat uçuş tecrübesine sahip olmak,
- b) Öğretmenlik yapmak istediği tipteki hava aracı için bu Talimatın bu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen uçuş eğitimini tamamlamak,
- c) Eğitim sonunda yapılacak kontrol uçuşunu başarıyla tamamlamak.

Motorlu ÇHHA pilot lisans/yetki verilme şartları ve geçerliliği

MADDE 14 – (1) Eğitim el kitabına uygun olarak verilen eğitimin tamamlanmasının ardından FTO; aşağıda belirtilen evrakla birlikte Genel Müdürlüğe müracaat eder. Motorlu ÇHHA pilot lisansı, Genel Müdürlük tarafından düzenlenerek adaya veya aday tarafından talep edilmesi halinde başvuruyu yapan FTO'ya teslim edilir:

- a) Motorlu ÇHHA lisans başvuru formu,
- b) Adayın en az lise veya dengi okul mezunu olduğunu gösterir diplomanın noter onaylı sureti,
- c) Nüfus cüzdanı sureti,
- ç) Sağlık sertifikası,
- d) Arşiv kayıtlı adli sicil kaydı,
- e) Teorik bilgi sınav sonuç belgesi,
- f) Yetenek testi formunun aslı,
- g) Pilot uçuş kayıt defterinin aslı,
- ğ) 2 adet fotoğraf.

(2) Lisans en fazla 5 yıllık olarak tanzim edilir ve bir yetkinin ilk defa tanziminde ya da yenilenmesinde Genel Müdürlük tarafından yeniden düzenlenir.

(3) Motorlu ÇHHA pilot lisansı ve öğretmenlik yetkisi 24 ay süreyle temdit edilir.

(4) Bir lisansın veya yetkinin temdit edilmesi için pilotun yetkilendirilmiş FTO tarafından yapılacak normal usuller ve acil durum prosedürleri sınavlarında ve Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kontrol pilotu tarafından yapılacak yeterlilik kontrolünde başarılı olması gereklidir. Yetki bitiş tarihi ile lisans yeterlilik kontrolü arasında en fazla 90 günlük süre olması halinde, yetki bitiş tarihi esas alınarak 24 ay süreyle temdit yapılır ve yetki bitiş ayının son gününe kadar geçerlidir.

(5) Bir lisansın veya yetkinin yenilenmesi için pilot aşağıdaki şartları sağlamalıdır:

a) Yetkilendirilmiş bir FTO tarafından yapılacak normal usuller ve acil durum prosedürleri sınavlarında başarılı olmak,

b) Uçuş yapılmamış sürenin beş yıl veya daha az olması halinde yetkili FTO bünyesinde uçuş yapmamış oldukları yıl başına bir saat tazeleme uçuşu yapmak; uçuş yapılmamış sürenin beş yılın üzerinde olması halinde ise uçuş öğretmeni görüşü esas olmak üzere beş saatten az olmayacak şekilde FTO bünyesinde tazeleme uçuşu yapmak,

c) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen kontrol pilotu tarafından yapılacak uçuş kontrolü sonucunda başarılı olmak.

(6) Temdit ve yenilemelerde kontrol uçuşları, pilotun sahip olduğu lisans tipindeki hava aracı ile yapılır.

(7) Kontrol uçuşları Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kontrol pilotu tarafından FTO bünyesindeki motorlu ÇHHA ile yapılır.

ICAO üyesi olan ülkeler tarafından tanzim edilen lisansın milli lisansa çevrilmesi

MADDE 15 - (1) ICAO üyesi yabancı ülkeden lisans almış Türk uyruklu pilotun ülkemizde uçuş faaliyetinde bulunabilmesi için lisansının milli lisansa çevrilmesi gerekir. Bu kişiler öncelikle bu Talimatın 6 ncı maddesinde belirtilen şartları sağlamalarıdır.

(2) Lisans çevriminde pilotun almış olduğu teorik bilgi ve uçuş eğitim saatleri sahip olduğu lisansa göre milli mevzuatımız çerçevesinde karşılaştırılır. Bu karşılaştırma sonucunda lisans çevrimi için başvuran pilot adayının yabancı ülkede aldığı eğitimin toplam teorik bilgi ders ve uçuş saatleri bu Talimatta belirlenen saat ve sürelerin altında kalıyorsa öncelikle eksik oldukları eğitim saatleri yetkili FTO'da tamamlanır.

(3) Lisans çevrimi için başvuran pilot adayının yabancı ülkede aldığı eğitimin toplam teorik ders ve uçuş saatleri bu Talimatta belirlenen ile aynı veya üzerindeyse veya yukarıdaki şekilde tamamlanmışsa, teorik bilgi seviyesinin tespiti için, yetkili FTO tarafından sahip olduğu lisans türünün gerektirdiği yeterlilikleri ölçen teorik bilgi sınavları yaptırılır. Teorik bilgi sınavlarında başarılı olan pilot ayrıntısı FTO eğitim el kitabında belirlenen en az beş saat uçuş eğitimini tamamlar ve kontrol uçuşuna alınır. Teorik bilgi sınavları, bu Talimatın 9 uncu maddesinde yer alan hükümler uyarınca gerçekleştirilir.

(4) Pilot, kontrol uçuşunda başarısız olması halinde, kontrol pilotunun belirleyeceği görev ve sürelerde, yetkili FTO bünyesinde eğitim uçuşu yapar.

(5) Bu adaylardan eğitim başlangıcında 14 üncü maddenin birinci fıkrasında istenen evraklara ek olarak aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Yabancı ülkeden almış olduğu lisansın renkli fotokopisi,
- b) Pilot kayıt defteri,
- c) Eğitim alınan okulun ve eğitmenin yetki belgesi,öğretmenin lisans fotokopisi.

(6) Yetkili FTO eğitim veya dönüşüm işlemleri sonucunda adayın başvuru dilekçesine yukarıda sayılan belgeleri ekleyerek Genel Müdürlüğe müracaat eder. Motorlu ÇHHA pilot lisansı, Genel Müdürlük tarafından düzenlenerek adaya teslim edilir.

(7) ICAO üyesi olmayan ülkeler tarafından tanzim edilmiş lisansların milli lisansa çevrimi yapılmaz.

Yabancı uyruklu pilotların lisans validasyonu

MADDE 16 - (1) İşletmenin yabancı pilot çalıştırabilmesi için pilotun lisansını ve yetkisini valide ettirmesi gerekir.

(2) Yabancı pilotun lisansının valide edilebilmesi için pilotun görev yapacağı tipte 500 saat uçuş yaptığının belgelendirilmesi gerekir.

(3) Yabancı uyruklu pilota ait lisansın ilk validasyonunda pilotun kontrol uçuşu öncesinde yetkili FTO'da Türk Sivil Havacılık Kuralları ve Acil Durum Prosedürleri konularında ayrıntısı FTO eğitim el kitabında belirlenen 6 saatlik teorik bilgi eğitimi alması ve bu eğitimler neticesinde yapılacak teorik bilgi sınavlarından başarılı olması gereklidir. Teorik bilgi sınavı Türkçe veya İngilizce olarak yapılabilir.

(4) Teorik bilgi sınavlarından başarılı olan yabancı uyruklu pilotun, kontrol pilotu eşliğinde bir saat tazeleme uçuşunun ardından yapılacak kontrol uçuşunda başarılı olması gerekir. Pilotun başarılı olması halinde sonuç, kontrol pilotu tarafından pilotun uçuş kayıt defterine işlenir ve kontrol fişi Genel Müdürlüğe iletilir. Lisans Genel Müdürlük tarafından valide edilir.

(5) Validasyon kontrol uçuşları Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş kontrol pilotu tarafından FTO'ya ait motorlu ÇHHA ile yapılır.

(6) Yabancı uyruklu pilotun lisans validasyonu azami 12 ay sürelidir. Bu süre sonunda validasyonun temdidini bu Talimatın 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen lisans ve sertifika temdit usullerine göre gerçekleştirilir. Temdidin süresi 12 aydır. Validasyonun yenilenmesi veya pilotun şirket değiştirmesi halinde şirket tarafından yapılan başvuruda ilk validasyon usulleri uygulanır.

(7) Validasyon belgesi için başvurular pilotun çalışacağı işletme tarafından yapılır ve sadece verildiği işletme bünyesinde geçerlidir. Başvuruda aşağıdaki belgeler istenir:

- a) İlgili bakanlıktan çalışma izni,
- b) İlgili bakanlıktan ikamet tezkeresi,
- c) Lisansın renkli fotokopisi,

ç) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş havacılık tıp merkezinden, Şikago Sözleşmesi EK-1'e göre sağlık muayenesinden geçerek alınmış geçerli bir 1 inci veya 2 nci sınıf sağlık sertifikası,

d) Pasaportun renkli fotokopisi,

e) Uçuş kayıt defteri,

f) Pilotun lisans almış olduğu ülkenin sivil havacılık otoritesinden alınmış teyit mektubu.

(8) ICAO üyesi olmayan ülkeler tarafından tanzim edilmiş lisansların validasyonu yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Lisanslar ve Sertifikalar, İmtiyazlar, Lisans ve Sertifikaların İptali, Askıya Alınması ve Sınırlamalar

İmtiyazlar

MADDE 17 - (1) İcra edilen göreve uygun ve geçerli bir lisansa/yetkiye sahip olmadan motorlu ÇHHA pilotu olarak hareket edilemez.

Lisans ve sertifikanın iptali ve/veya askıya alınması

MADDE 18 - (1) İlk lisans başvurusu veya yenileme işlemleri safhasında, Genel Müdürlüğe sunulan bilgi ve belgelerde gerçek dışı beyanda bulunduğu belirlenen kişinin lisans ve yetkisi, kişi hakkında yürütülen idari veya adli işlemler tamamlanıncaya kadar askıya alınır ve aksi ispatlanmadığı sürece yeniden lisans başvurusu kabul edilmez.

(2) Lisans ve yetkilenin verilmesi için zorunlu bulunan asgari koşulların tamamının veya bir kısmının ortadan kalkması durumunda lisans ve yetki iptal edilir. Aranılan niteliklerde geçici olarak değişiklik meydana gelenin lisans ve yetkisi, durumunun düzeldiği saptanıncaya kadar askıya alınır.

Motorlu ÇHHA pilot yaşı

MADDE 19 - (1) Motorlu ÇHHA pilotu, Şikago Sözleşmesinin EK-1'ine göre sağlık muayenesinden geçerek 1 inci veya 2 nci sınıf sağlık sertifikasını almaları kaydı ile üst yaş sınırı olmaksızın uçuş yapabilir.

Uçuş yeteneklerinin kaybı

MADDE 20 - (1) Pilotun sağlık şartlarından dolayı uçuş yeteneğinde ÇHHA' nı emniyetle kullanmaya mani olacak bir eksilme meydana geldiği takdirde, lisans ve sertifikanın vermiş olduğu haklar kullanılmaz.

Uçuş süresinin kaydedilmesi

MADDE 21 - (1) Motorlu ÇHHA pilotu olarak uçulan bütün uçuşların ayrıntıları günlük olarak pilot uçuş kayıt defterine kaydedilir. Pilot uçuş kayıt defteri pilot tarafından

tutulur, FTO bünyesinde yapılan uçuşlar aylık olarak onaylanır. Genel Müdürlük tarafından yapılacak yıllık lisans/yetki yenileme, süre uzatma işlemleri sırasında ve gerekli görülen diğer durumlarda ibraz edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Motorlu ÇHHA Kontrol Pilotluğu

Motorlu ÇHHA kontrol pilotu

MADDE 22 - (1) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, Genel Müdürlükçe yetkilendirilen, yetkilendirildiği motorlu ÇHHA tiplerine uygun lisans/yetkiye ve bu Talimatta belirlenen diğer niteliklere sahip uçuş öğretmenidir.

Motorlu ÇHHA kontrol pilotu yetkilendirmesi için ön koşullar

MADDE 23 - (1) Motorlu ÇHHA kontrol pilotluğu yetkilendirmesi için gereken ön koşullar aşağıda belirtilmiştir:

a) Kontrol pilotları, yetenek testini veya yeterlilik kontrolünü yapmak için görevlendirildikleri lisans ve yetkilere eşdeğer lisans ve yetkilere ait öğretmenlik imtiyazına sahip olmalıdır.

b) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu adayının, kontrol pilotluğu yapacağı tipte, 100 saatlik motorlu ÇHHA öğretmen uçuşu dâhil toplam en az 200 saatlik uçuşu olmalıdır.

c) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu adayı, Genel Müdürlüğün yetkilendireceği bir kontrol pilotu tarafından yapılacak; briefing, yetenek testi, aday değerlendirme, test sonu briefingi ve kayıt/dokümantasyonu konularını içeren kontrol pilotluğu kabul testinde başarılı olmalıdır.

Standardizasyon

MADDE 24 - (1) Lisansın verilmesi veya tazelenmesi için, kontrol pilotu tarafından, kontrol formuna derecelendirme, kontrol tarihi, kendi lisansının geçerlilik süresi, lisans numarası ve kontrol sonucu yazılarak form imzalanır. Yetenek testi/yeterlilik kontrolü formunun bir sureti Genel Müdürlüğe gönderilir ve bir sureti de FTO tarafından kontrolü yapılan pilotun dosyasında muhafaza edilir. Kontrol pilotunun yetki geçerlilik süresi, kontrol pilotluğu için yapılan kabul testi tarihinden itibaren 3 yıl geçerlidir. Genel Müdürlüğün kararına bağlı olarak kontrol pilotu, yapılan kabul testinden sonra, yetki bitim tarihinden itibaren 3 yıl süreyle yeniden yetkilendirilebilir.

(2) Kontrol pilotu; yetkilendirilmeden önce, bu Talimatın gereklilikleri, yetenek testleri, yeterlilik kontrolleri ile bunların kayıt ve raporları, kişisel bilgilerin korunması, kaza sigortası ve yasal sorumluluklar hakkında Genel Müdürlük tarafından bilgilendirilir.

(3) Kontrol pilotlarının listesi Genel Müdürlük tarafından yayınlanır. FTO kendi bünyesinde görev yapan kontrol pilotunun görevinden ayrılması halinde, Genel Müdürlüğe 30 gün içinde yazılı olarak bilgi verir.

Motorlu ÇHHA kontrol pilotlarının yetkilendirilmesi ve yetkinin geçerliliği

MADDE 25 - (1) Kontrol pilotu gerekli şartları sağlayan uçuş öğretmenleri arasından Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(2) Gerekli yeterliliğe sahip kontrol pilotu bulunmadığı durumlarda yukarıda belirtilen şartlar aranmaksızın geçici süreyle kontrol pilotu yetkilendirilebilir.

(3) Kontrol pilotu, alt yapısı ve tecrübesiyle eğitim kurumundaki kıdemli personelin mesleki saygısını kazanacak kişiler arasından seçilir.

(4) Kontrol pilotunun yetkisinin temdit edilebilmesi için, üç yıllık yetki döneminde, her yıl en az iki yetenek testi veya yeterlilik kontrolü yapmış olması gerekir.

(5) Kontrol pilotunun yetkisi, kontrol pilotluğunun gerektirdiği şartlardan en az birinin kaybedilmesi halinde sona erer.

Limitler

MADDE 26 - (1) Kontrol uçuşu eğitim uçuşu kapsamında değerlendirilir ve uçuş öğretmenin eğitim uçuş saati tahditlerine tabidir.

Kontrol standartları

MADDE 27 - (1) Kontrol pilotu, kontrol esnasında bu Talimat standartlarını uygular. Kontrol süresince karşılaşılabilecek olumsuz şartlar kontrolün değerlendirilmesi esnasında dikkate alınır.

(2) Kontrol esnasındaki her bir madde tam yapılı ve ayrı ayrı değerlendirilir. Bir maddedeki başarısızlık, o maddenin ait olduğu kısmın da başarısız değerlendirilmesine neden olur.

(3) Kontroldeki herhangi bir maddeyle ilgili sıra dışı performans, diğer maddelerin kontrol pilotu tarafından değerlendirilmesine etki yapmaz.

(4) Kontrol pilotu, uçuş öncesi briefingde adaydan beklenenleri ve kontrol uçuşu formundaki limitleri belirtir.

(5) Kontrol başarısız olarak tamamlandığında veya yarım kaldığında kontrol pilotu, adaya başarısız olan kısımlara ait gerekçeleri anlatır. Başarısız olan veya yarım bırakılan yetenek/yeterlilik testinden sonra kontrol pilotu daha sonraki kontrolde adaya yardımcı olacak tavsiyelerde bulunur.

(6) Uçuş sonu briefingi esnasında, kontrol pilotunun değerlendirmesi hakkındaki herhangi bir yorum veya anlaşmazlık kontrol pilotu tarafından kontrol raporuna kaydedilerek kendisi ve aday tarafından imzalanır.

(7) Kontrol pilotu ilk defa görev yapacağı çok hafif hava aracı modelinde en az 1 saat fark eğitimi alır.

Değerlendirme sistemi

MADDE 28 - (1) Adayın emniyetli ve istikrarlı bir uçuş yapmasına dikkat edilir.

(2) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, uçuş emniyetini tehdit eden bir faktör oluşmadığı takdirde o safha için gereken bütün hareketleri kontrol etmeyi hedefler. Ancak uçuş emniyetini tehdit eden bir durumun oluşması durumunda kontrolü sonlandırır. Kontrole ilişkin sonuçlar aşağıdaki gibidir:

a) "Başarılı", eğer aday kontrole tabi tutulduğu tüm alanlarda istenen seviyede bilgi ve beceriyi, belirlenen toleranslar içinde sergilediyse aday/pilot kontrolü geçmiş demektir. Adayın başarılı kabul edilmesi için tabi tutulduğu kontrolden alınabilecek toplam puanın en az %75'ini; acil durumun kontrollerinde ise alınabilecek toplam puanın %100'ünü almış olması gerekir.

b) "Başarısız", aday pilotun kontrolü geçemediğini ifade eder. Aşağıda sayılan durumlardan birinin ortaya çıkması halinde aday başarısız sayılır ve Genel Müdürlük tarafından onaylanmış olan usuller takip edilir:

1) Uçuş kontrol toleranslarının meteorolojik nedenler hariç aşılması,

2) Bir görev tamamlanması fakat uçuş emniyetinin, bir kural veya yönergede belirtilen usulün ihlal edilmesi veya uygulama eksikliği ve sert kumandanın tespit edilmesi,

3) Gerekli bilgi seviyesine ulaşamadığının tespit edilmesi,

4) Gerekli seviyede uçuşa hâkimiyet sergilenmemesi,

5) Emniyet açısından kontrol pilotu tarafından müdahale edilmek zorunda kalınması.

(3) Hava durumu, notamlar, şartlarda değişik ve teknik sebepler gibi dış etkenlerden dolayı testin yarım kalması halinde test formunun ilgili kısmına testin yarım kalma sebebini belirten açıklama yazılır. Test, şartların normale dönmesini takiben en kısa zamanda tekrarlanır ve önceki testte incelenmiş konular tekrar incelenmez. Genel Müdürlüğe her iki testin sonucunda düzenlenen formlar birlikte gönderilir.

(4) Bir kontrolde başarısız olan aday/pilotun tekrar kontrole alınması durumunda yapılacak kontrol yine tüm konuları kapsar. Kontrolde başarısız olan bir aday, yazılı beyanı olması halinde aynı kontrol pilotu tarafından tekrar kontrole alınabilir. Tekrarlanan kontrol için ilgili FTO dışından bir kontrol pilotunun görevlendirildiği durumlarda Genel Müdürlük tarafından belirlenen hizmet tarifesi geçerlidir.

(5) Yetenek testinde iki kez başarısız olan aday, toplam teorik ve uçuş eğitiminin en az %20 si kadar eğitim tekrarı alır.

(6) Yeterlilik kontrolünde iki kez başarısız olan aday, kontrol pilotunun uygun göreceği süre ve görevlerde ilave teorik ve/veya uçuş eğitimi alır.

Adayın değerlendirilmesi

MADDE 29 - (1) Kontrolün değerlendirilmesine, kontrol pilotunun talep etmesi halinde, adayın uçuş öğretmeni de katılır.

(2) Uçuş kontrolünün uygulanabilir bir uçuş senaryosuna göre olması istenir. Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, adayın/pilotun kafasını karıştırmayacak ve uçuş emniyetini riske atmayacak senaryoları uyguladır.

(3) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, kontrol esnasında uçuş sonu brifinginde kullanılmak üzere değerlendirme kaydı tutar.

(4) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, uçuşta ATC talimatları veya diğer şartlar nedeniyle oluşabilecek değişikliklere karşı esnek olmalıdır.

(5) Planlanan kontrole göre bazı değişikliklerin ortaya çıkması halinde Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, adayın/pilotun bu değişiklikleri anladığı ve kabul ettiğinden emin olmalıdır. Aksi takdirde, uçuş kontrolü sonlandırılmalıdır.

(6) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu tarafından yetersiz değerlendirilen bir aday/pilot devam etmeme kararını seçerse, aday/pilot yapmayan kısımlardan/görevlerden de başarısız olarak değerlendirilir.

(7) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu tarafından, herhangi bir görev veya usul aday/pilota tekrar ettirilebilir.

(8) Motorlu ÇHHA kontrol pilotu, uçuşun herhangi bir safhasında, adayın/pilotun bütün kontrole yeniden girmesi gerektiği kanısıyla, kontrolü sonlandırabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Motorlu ÇHHA FTO' su

Motorlu ÇHHA FTO yetkisi

Madde 30 - (1) Milli Eğitim Bakanlığında özel kurs açma izni ve Genel Müdürlükten işletme ruhsatı almış olan havacılık işletmesi Genel Müdürlükten yetki almak sureti ile FTO kurabilir. Yetki belirli şartlara ve süreye bağlanır.

(2) Milli güvenliğin veya kamu düzeninin tehlikeye girebileceği durumlarda gerçek ve tüzel kişi kurucu ortakları, mevcut gerçek ve/veya tüzel kişi hissedarları ile tüzel kişi hissedarların dolaylı paya sahip gerçek kişi hissedarları, tüzel kişiliğini temsile yetkili yöneticileri; taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ve diğer kanunlar uyarınca üç yıldan fazla hapis, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu gereğince hürriyeti bağlayıcı ceza ile cezalandırılmış olması veya mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunlar uyarınca basit veya nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçlarından, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama veya Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlarından, Devletin güvenliğine karşı suçlardan, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan, milli savunmaya karşı suçlardan, Devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, yabancı devletle olan ilişkilere karşı suçlardan, mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 384 üncü maddesinde yer alan nakliye ve muhabere vasıtaları aleyhindeki suçlar ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun

223 üncü maddesinde yer alan ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması suçlarından kesin hüküm ile mahkum olmuş olması, halinde izin verilmez.

Yetki belgesi talebi

MADDE 31 - (1) Müracaat sahibi, ön izin yazısında belirtilen bütün hazırlık ve çalışmalarını tamamladıktan sonra, istenilen bilgi ve belgeleri kapsayan ve aşağıda belirtilen uçuş eğitimi yetki belgesi talep dosyasını Genel Müdürlüğe sunar.

- a) Müracaat dilekçesi,
- b) FTO'nun unvanı ve adresi,
- c) FTO'nun teşkilat yapısı,
- ç) Milli Eğitim Bakanlığınca tanzim edilmiş pilot yetiştirme özel kursu açma belgesi
- d) Havacılık işletmelerinden Genel Müdürlük tarafından verilen işletme ruhsatı;
- e) Eğitim, işletme, kalite ve SMS el kitapları,
- f) FTO'nun mali tablosu,
- g) Organizasyon yapısında görev alacak yönetici personel isimleri ve bunlar hakkında tanzim edilmiş Form-4 belgesi,
- ğ) Eğitimin yapılacağı tesislere ilişkin bilgiler,
- h) FTO'nun faaliyet alanını içeren standart Form-151,
- ı) Uçuş ve teorik bilgi eğitiminde kullanılacak doküman ve yardımcı eğitim araç gereçlerin listesi,

Motorlu ÇHHA uçuş eğitim yetki talebinin incelenmesi

MADDE 32 - (1) Müracaat sahibi tarafından gönderilen eğitim yetki talep dosyası Genel Müdürlük tarafından incelenir ve karara bağlanır. İnceleme sonucu ve karar, başvuru tarihinden itibaren en geç 60 gün içerisinde yazılı olarak müracaat sahibine bildirilir. Eğitim yetki talep dosyasının incelenmesi sonucunda verilen bilgilerin yeterli bulunmaması veya değerlendirme sonucunun olumsuz olması halinde, eksiklikler ve uygun görülmeyen konular ile sebepleri ayrıntılı olarak başvuru sahibine bildirilir.

Motorlu ÇHHA uçuş eğitimi yetki belgesi

MADDE 33 - (1) Müracaat sahibi tarafından gönderilen uçuş eğitim yetki belgesi talep dosyasının bu Talimat kapsamında incelenmesi sonucunda talep Genel Müdürlükçe uygun görülürse, motorlu ÇHHA FTO' su Genel Müdürlükçe yerinde inceleme ve denetlemeye tabi tutulur. Motorlu ÇHHA FTO' sunun yapılan denetleme ve incelemeler sonucunda yeterli bulunması durumunda, motorlu ÇHHA FTO' suna başlangıç olarak bir yıl süreyle Uçuş Eğitim Yetki Belgesi verilir. Bu sürenin sonunda işletme tarafından talep edilmesi halinde yapılacak olan denetim sonucuna göre bu yetki Genel Müdürlüğün takdirinde üç yıla kadar uzatılabilir. Uçuş eğitim organizasyonları, bu yetki belgesinde belirtilen esaslar ve yetkiler içerisinde uçuş ve teorik bilgi eğitimi verirler.

Motorlu ÇHHA FTO' sunun yapısı

MADDE 34 - (1) Motorlu ÇHHA FTO' su, Genel Müdürlük onayına tabi olmak üzere bünyesinde sorumlu müdür , eğitim müdürü, kalite yöneticisi ve emniyet yönetim sistem (SMS) yöneticisi görevlendirir.

(2) Organizasyon; bünyesinde eğitim faaliyetinin büyüklüğüne bağlı olarak yeterli sayıda, idari büro elemanı, öğretmen pilot, teorik bilgi ders öğretmeni, motorlu ÇHHA bakım personeli bulundurur.

(3) FTO; bu Talimattaki gereklilikleri taşıması şartı ile başka işletmelerde yarı zamanlı olarak görev yapan personeli kendi bünyesinde yarı zamanlı olarak görevlendirebilir.

Sorumlu müdür

MADDE 35 - (1) Sorumlu müdür için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Eğitim alanında yöneticilik tecrübesine sahip olmak,
- b) Temel sivil havacılık kuralları ve motorlu ÇHHA ile taşımacılık konusunda ulusal ve uluslararası mevzuat hakkında bilgili olmak.

(2) Sorumlu müdürün görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Organizasyonun Talimat hükümlerine uygun yürütülmesini sağlamak,
- b) Organizasyonun mali kaynağını yürütmek,
- c) Genel Müdürlük ve diğer kurum ve kuruluşlar ile ilişkileri yürütmek,
- ç) Organizasyonun birimleri ve her düzeydeki personel üzerinde gözetim ve denetim yapmak,
- d) Organizasyonun öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasını ve geliştirilmesini temin etmek,
- e) Kalite birimi tarafından tespit edilen uygunsuzluklar için ilgili bölümlerin düzeltici/önleyici işlemler yapmasını temin etmek, kalite gözden geçirme toplantıları düzenlemek.
- f) Eğitimin standartlara uygun yürütülmesini sağlamak.

Eğitim müdürü

MADDE 36 - (1) Eğitim Müdürü için aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Eğitim verilen motorlu ÇHHA tiplerinden en az birinde en az üç yıllık tahditsiz öğretmenlik yetkisi tecrübesine sahip olmak,
- b) Motorlu ÇHHA öğretmenlik yetkisi ile birlikte 500 saatin üzerinde öğretmen uçuşu yapmış olmak,
- c) Temel sivil havacılık ve motorlu ÇHHA ile ilgili ulusal ve uluslararası mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

(2) Eğitim müdürünün görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Teorik ve uçuş eğitim programının hazırlamak ve uygulamak,

- b) Eğitim materyallerini hazırlamak ve güncel tutmak,
- c) FTO bünyesinde sınavları yapmak,
- ç) Öğretmen seçmek, eğitimini sağlamak ve eğitimini güncel tutmak,
- d) Eğitim personelinin dosyasını muhafaza etmek,
- e) Pratik ve teorik bilgi eğitimlerinin entegrasyonunu sağlamak,
- f) Kursiyerin bireysel ilerleme ve gelişimini takip etmek,
- g) Güvenlik önlemlerini almak,
- ğ) Motorlu ÇHHA bakımlarını takip etmek,
- h) Uçuş standardizasyonunu sağlamak.
- i) Uçuş ve teorik bilgi eğitimlerinin bu Talimatta belirlenen hükümler dâhilinde verilmesini sağlamak.

Kalite yöneticisi

MADDE 37 -(1) Kalite yöneticisi, toplam kalite yönetimi ile kuruluş içi kalite denetimleri konularında eğitim almış olmalı ve en az iki yıl sivil havacılık alanında tecrübeye sahip olmalıdır.

(2) Kalite yöneticisinin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Kalite sistemini oluşturmak,
- b) Kalite için denetleme planını oluşturmak ve oluşturulan denetleme planını yürütmek,
- c) Kalite denetimlerini yapmak,
- ç) Denetleme sonucu elde ettiği bulguların düzeltilmesi faaliyetlerini takip etmek,
- d) Kalite sistemine ilişkin evrakları muhafaza etmek,
- e) Uçuş ve teorik bilgi eğitimlerinin bu Talimatta belirlenen hükümler dâhilinde yürütülmesini sağlamak.

SMS yöneticisi

MADDE 38 -(1) SMS yöneticisinin emniyet yönetim sistemi ile ilgili eğitim almış olması gerekmektedir.

(2) SMS yöneticisi FTO'da emniyet yönetim sistemini kurmaktan ve yönetmekten Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

Uçuş öğretmeni

MADDE 39 - (1) Uçuş öğretmeni, verilen eğitim ile ilgili lisans ve öğretmenlik yetkisine sahip olmalıdır.

(2) Uçuş öğretmeni, adaylara verilecek uçuş eğitimlerinin standartlara uygun olarak yürütülmesinden eğitim müdürüne karşı sorumludur.

(3) FTO bünyesinde eğitim verilen her tipte en az birisi tam zamanlı ve tahditsiz olmak üzere en az iki uçuş öğretmeni bulunmalıdır.

Teorik bilgi ders öğretmeni

MADDE 40 - (1) Teorik bilgi öğretmeni, eğitim müdürü tarafından belirlenen konularda bu Talimat hükümlerince belirlenen standartlarda eğitim vermekten, eğitim materyalinin hazırlanmasından ve güncel tutulmasından eğitim müdürüne karşı sorumludur.

(2) Teorik bilgi öğretmeni, eğitim vereceği konuda geliştirdiği materyal ile eğitim müdürüne yapacağı sunumda; öğretim yöntemlerinden yararlanma, zamanı etkili kullanma, öğrenci ile iletişim kurabilme, açık anlaşılır ve doğru bir dil kullanma, bilgisini güncel tutma, ders için kaynak gösterme, beden dilini düzgün kullanma gibi temel eğitim nitelik ve becerilerine sahip olduğunu kanıtlar.

(3) Teorik bilgi öğretmeni tarafından yapılan sunum kayıt altına alınır.

Finansal kaynak

MADDE 41 - (1) FTO eğitimin standartlara uygun olarak yürütülebilmesi için yeterli mali kaynağa sahip olduğunu gösteren belgeleri Genel Müdürlüğe sunar.

Eğitim el kitabı

MADDE 42 - (1) FTO, her eğitim için bu Talimatın Ek-3'ünde belirlenmiş olan eğitim el kitabı içeriğine uygun olarak eğitim programı geliştirir.

(2) Eğitim el kitabı ve eğitim programı Genel Müdürlük tarafından onaylandıktan sonra geçerlik kazanır.

İşletme, kalite ve SMS el kitabı

MADDE 43 - (1) FTO; İşletme, Kalite ve SMS dokümanlarını içeren el kitaplarını hazırlayarak Genel Müdürlük onayına sunar. İşletme el kitabı içeriği bu Talimatın Ek-4'ünde, Kalite el kitabı içeriği bu Talimatın Ek-5'inde, SMS el kitabı bu Talimatın Ek-6'sında belirlenmiştir.

Kayıtlar

MADDE 44 - (1) FTO, aşağıda belirtilen kayıtları en az beş yıl süre ile muhafaza eder ve Genel Müdürlük tarafından istenildiğinde tüm eğitim kayıt ve raporlarını sunar:

- a) Her aday için, verilen tüm eğitimlerin detaylarını içeren dosya,
- b) Öğretmen değerlendirmeleri, uçuş testleri ve teorik bilgi sınavlarının sonuçları,
- c) Her aday için detaylı ve düzenli bireysel tekâmül raporları,
- ç) Adaya/pilota ait lisans, sağlık muayenesi geçerlilik tarihleri gibi resmi bilgiler,
- d) Genel Müdürlük ile yapılan yazışmalar.

Motorlu ÇHHA uçuş eğitiminde kullanılacak hava aracı

MADDE 45 - (1) FTO, uçuş eğitiminde Genel Müdürlük tarafından verilen eğitim yetkisine uygun özellikte eğitim verilecek tipte bu Talimatın Ek-1'inde belirtilen özelliklere sahip asgari iki adet olmak üzere organizasyonun büyüklüğüne göre yeterli sayıda hava aracını işletmesinde bulundurur.

(2) FTO, ilgili mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde ve belirtilen limitlerde olmak üzere koltuk ve üçüncü şahıs mali mesuliyet sigortasını yaptırır ve bir nüshasını Genel Müdürlüğe sunar. Sigortanın yaptırılmamasından kaynaklanan adli ve idari tüm hususlardan motorlu ÇHHA'yı bünyesinde bulunduran işletme sorumludur. Genel Müdürlük, sigorta yükümlülüğü yerine getirilmediği tespit edilen durumlarda, motorlu ÇHHA'yı uçuştan men etme yetkisine sahiptir.

Teorik bilgi eğitim ve operasyon tesisi

MADDE 46 - (1) FTO, vereceği uçuş ve teorik bilgi eğitimleri esnasında aşağıda belirtilen tesisleri organizasyon yapısı içerisinde bulundurur:

- a) Teorik bilgi derslerinin yapıldığı internet erişimi, bilgisayar ve projeksiyon cihazına sahip sınıflar,
- b) Pilotlar ve öğretmenlere ait çalışma odaları,
- c) Uçuş planlama ve brifing odası,
- ç) Öğrenci işleri, mali işler ve bunun gibi idari birimler,
- d) Evrak ve kontrollü dokümanların muhafaza edildiği arşiv alanı.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tahditler, Gözetim ve Denetim

Tahditler

MADDE 47 - (1) Motorlu ÇHHA pilot, adayı ve öğretmen pilotun bu Talimat esasları dahilinde yapacağı eğitimler ve uçuşlar ile ilgili sınırlamalar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Günlük uçuş 8 saat uçuş süresini geçemez. Günlük 8 saat olan uçuş süresi sınırlaması; rekor denemesi ve yarışma uçuşunda Genel Müdürlüğün iznine bağlı aşılabılır.
- b) Uçuş öğretmeni, eğitim uçuşunda günlük 6 saat uçuş süresini geçemez.
- c) Kursiyer, eğitim uçuşunda günlük 3 saat uçuş süresini geçemez. Seyrüsefer uçuşlarında bu süre 4 saat olabilir.
- ç) Teorik bilgi dersi en fazla 12 öğrenci ile yapılır.
- d) Bu Talimatta belirtilen teorik bilgi ders saatleri 60 dakika üzerinden hesaplanır. Eğer her bir ders 60 dakikanın altında verilecek ise, 60 dakika olarak hesaplandığında ortaya çıkan toplam süreye ulaşılacak şekilde ders saatleri arttırılır.

e) FTO, uçuşa çeşitli nedenlerle ara veren öğrencinin eğitime devam etme esasları ile başarısızlık durumunda uygulanacak kurallara ilişkin prosedürler geliştirir ve eğitim el kitabına dahil eder.

f) Eğitime çeşitli nedenlerle bir yıldan fazla ara veren kursiyer, eğitime devam etmek istemesi halinde, teorik ve uçuş eğitimlerini yeniden alır.

Gözetim ve denetim

MADDE 48 - (1) Bu Talimat hükümlerinin uygulanmasına yönelik denetim, her FTO için bir yıl içerisinde en az bir kere planlı veya plansız olarak Genel Müdürlük tarafından yapılır. Denetlemelerde eğitim müfredatı ve kayıtları, pilotların uçuş kayıtları, kalite sisteminin işleyişi ve Genel Müdürlük tarafından gerekli görülen diğer hususlar kontrol edilir.

(2) Periyodik olarak yapılan denetlemelerin dışında Genel Müdürlük gerektiğinde denetleme ve inceleme yapar.

(3) Genel Müdürlük, gerektiğinde uçuş eğitim yetkisi verdiği FTO'nun kurs standartlarının yeterliliğini kontrol etmek için, gerek uçuş gerekse teorik bilgi dersleri için kontrol pilotu görevlendirir.

(4) FTO, kontrol formlarında belirtilen hususları istendiğinde Genel Müdürlüğün görevlendirdiği yetkililere sunar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Sorumluluklar

MADDE 49 - (1) Bu Talimat hükümlerinin uygulanmasından ve oluşabilecek aksaklıkların önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınmasından; havacılık işletmesi, FTO, ilgili yönetici, motorlu ÇHHA uçuş öğretmeni, motorlu ÇHHA pilotu, pilot adayı ve bakım personeli Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 50 - (1) Bu Talimatta belirtilen kurallara uymayan; Genel Müdürlük tarafından lisanslandırılan veya yetkilendirilen motorlu ÇHHA pilotu, sivil havacılık personeli, eğitim organizasyonu, havacılık işletmeleri yönetici personeli veya yetkilileri hakkında; aykırılıklara bağlı olarak 2920 sayılı kanunun 143 üncü maddesine göre idari para cezası veya aşağıdaki idari yaptırımlar uygulanır:

a) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen FTO'nun, bu Talimatta belirlenen asgari gerekliliklerin tamamını veya bir kısmını kaybettiğinin tespit edilmesi halinde; eğitim yetkisi, gereklilikleri karşılayıncaya kadar askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde asgari gereklilikler yerine getirilmediği takdirde eğitim yetkisi iptal edilir.

b) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen FTO, yetkili kılındığı eğitimleri Genel Müdürlükten onaylı eğitim el kitaplarına uygun şekilde zamanında ve tam olarak vermemesi

halinde, ilgili FTO yazılı olarak uyarılır. Tekrarı halinde eğitim yetkileri askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde eksikliklerin giderilmemesi durumunda eğitim yetkisinin bir kısmı veya tamamı iptal edilir.

c) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen FTO'da yapılması planlanan yönetici personel değişikliğinin en az on gün önceden Genel Müdürlüğün onayına sunulmaması, ayrılan bir yöneticinin en fazla on gün içinde Genel Müdürlüğe bildirilmemesi, ayrılan bir yönetici personelin yerine en fazla on beş gün içinde atanacak yeni yönetici personelin Genel Müdürlüğün onayına sunulmaması halinde FTO'nun yetkisi, yönetici personel atanıncaya kadar askıya alınır, askıya alınma tarihinden itibaren üç ay içerisinde yönetici personel atanmadığı takdirde iptal edilir.

ç) Bu Talimatta belirtilen eğitim programını hazırlamayan, eğitimi Genel Müdürlükten onaylı eğitim el kitabına uygun şekilde zamanında ve tam olarak vermeyen, FTO'da görevli eğitim müdürünün ve sorumluluğuna göre kalite yöneticisinin onaylı Form-4 belgesi iptal edilir. Sorumlu yönetici personelden herhangi birisinin yönetici onay belgesinin Genel Müdürlük tarafından ilk kez iptal edilmesi halinde bu yönetici en az bir yıl süreyle, ikinci kez iptali halinde ise süresiz olarak havacılık işletmelerinde veya eğitim organizasyonlarında yönetici personel olarak görev alamaz.

d) Bu Talimat hükümlerine göre lisanslandırılan veya yetkilendirilen pilotun bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmaması veya uçuş disiplinsizliğinde bulunması halinde, Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre, pilot lisansı yedi günden üç aya kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer uygunsuzluğun tekrarlanması halinde ise pilot lisansı bir yıllığına askıya alınır. Lisansı bir yıllığına askıya alınmış pilotun bir kez daha lisansının bu madde çerçevesinde askıya alınmasını gerektirecek harekette bulunmaları halinde lisansları bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Uçuş emniyetini ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak ihlal edenlerin lisansları bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

e) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen uçuş öğretmenin, bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmadığının tespiti halinde Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre, öğretmenlik yetkisi bir aydan bir yıla kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer uygunsuzluğun tekrarlanması halinde ise öğretmenlik yetkisi bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Bu imtiyazlarını ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak uygunsuz kullananların öğretmenlik yetkisi ve gerekli görülmesi halinde lisansı bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

f) Bu Talimat hükümlerine göre yetkilendirilen kontrol pilotunun, bu Talimatta belirtilen imtiyazlarını uygun kullanmadığının tespiti halinde, Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak değerlendirme komisyonunun tespit edeceği kusur derecesine göre kontrol pilotluğu yetkisi bir aydan bir yıla kadar askıya alınır. Askı bitim tarihinden itibaren üç yıl içerisinde aynı ya da benzer hareketin tekrarlanması halinde ise kontrol pilotluğu yetkisi bir daha verilmemek üzere iptal edilir. Bu imtiyazlarını ağır ihmal ile veya kasıtlı olarak

uygunsuz kullananların kontrol pilotluğu yetkisi ve gerekli görülmesi halinde öğretmenlik yetkisi ve lisansı bu sürelerle tabi olmaksızın, bu maddenin ikinci fıkrasına göre oluşturulacak değerlendirme komisyonu kararı ile iptal edilir.

g) Bu madde kapsamında değerlendirme komisyonu tarafından hakkında idari yaptırım uygulanmasına karar verilen pilotun yabancı olması durumunda, validasyon belgesi yenilenmemek üzere iptal edilir ve pilot lisansını düzenleyen sivil havacılık otoritesine bilgi verilir.

(2) Bu maddede düzenlenen idari yaptırımlar, Genel Müdürlük tarafından oluşturulacak değerlendirme komisyonunun teklifi ve Genel Müdür onayı ile uygulanır.

(3) Değerlendirme komisyonu; biri pilot ve biri teknik denetçi olmak üzere asgari üç Genel Müdürlük personelinden oluşur.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Talimatın yayımından önce Genel Müdürlükten yetki almış FTO organizasyon yapılarını, el kitaplarını ve hava araçlarını 31.12.2015 tarihine kadar bu Talimat hükümlerine uygun hale getirmemezse yetkisi askıya alınır, üç aylık askı süresinde gereklilikleri yerine getirmediği takdirde yetkisi iptal edilir.

Yürürlük

MADDE 52 - (1) Bu Talimat yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 53 - (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

EĞİTİMDE KULLANILACAK MOTORLU ÇHHA'NIN ÖZELLİKLERİ

- 1- Uçuşa elverişlilik sertifikasına ya da özel uçuş izin belgesine sahip olmalıdır.
- 2- Çift koltuklu olmalıdır.
- 3- Çift kumanda sistemi olmalıdır.
- 4- En az iki saat havada kalabilmelidir.
- 5- İç ve dış haberleşme cihazlarına sahip olmalıdır.
- 6- Transponder olmalıdır.

MOTORLU ÇHHA UÇUŞ KREDİLENDİRME ÇİZELGESİ

PPL(A)/H, GPL ve ÇHHA lisans dönüşüm uçuş eğitim saatleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

	ULTRALIGHT UPL (U)	MICROLIGHT UPL(M)	GYROPLANE UPL(G)	ULTRALIGHT HELİKOPTER UPL(UH)
ULTRALIGHT	-	10	12	18
MICROLIGHT	12	-	12	18
GYROPLANE	10	10	-	18
ULTRALIGHT HELİKOPTER	15	18	15	-
PPL-CPL-ATPL(A) / GPL	7	15	12	18
PPL-CPL-ATPL (H)	18	15	18	7

Açıklamalar:

1) Yukarıda belirtilen hava araçlarının sudan-kara, karadan-su versiyonlarına geçiş yapacak pilotlar, ayrıntısı FTO eğitim el kitabında belirtilen uçuş ve teorik eğitimleri almak zorundadır. Uçuş eğitimi en az 5 saat olmalıdır.

2) Yukarıda belirtilen hava araçlarının öğretmenlik eğitimlerinde sudan-karaya, karadan-suya versiyonlarına geçişlerde, ayrıntısı FTO eğitim el kitabında belirtilen uçuş ve teorik eğitimleri almak zorundadır. Uçuş eğitimi en az 5 saat olmalıdır.

3) Yukarıda verilen saatler minimum süreler olup, kontrol uçuşları dahil değildir.

4) Aynı tip çok hafif hava araçlarının değişik modellerine geçişlerde en az 3 saat fark eğitimi alınması zorunludur.

MOTORLU ÇHHA FTO'LARI İÇİN STANDART EĞİTİM EL KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Terimler
- 0.5 Kısaltmalar
- 0.6 Kitap Hakkında
 - 0.6.1 Genel Bilgi
 - 0.6.2 Sayfa Dizaynı
 - 0.6.3 Değişikliklerin Düzenlenmesi
- 0.7 Dağıtım Listesi
- 0.8 Öğretim ve Eğitim Kadrosu (Bütün teorik ve uçuş öğretmenlerinin hangi derste görevli olduğunu gösterir liste)
- 0.9 Başvuru Formu (Form-151)

BÖLÜM-1 EĞİTİM PLANI

- 1.1 Kursun Amacı (Eğitimin sonunda öğrenciden ne yapmasının beklendiği, istenen performansın seviyesi ve eğitimin hedefi)
- 1.2 Kursa Başlama Şartları
 - 1.2.1 Yaş
 - 1.2.2 Eğitim Seviyesi (Lisan Dahil)
 - 1.2.3 Sağlık Şartları
 - 1.2.4 Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün koyduğu ilave şartlar
- 1.3 Kazanılmış Tecrübelerin Kredilendirilmesi
- 1.4 Eğitim Konuları
- 1.5 Zaman Skalası Her Konu İçin Haftalık (Konuların zamanlamasının entegrasyonu ve kursun düzenlenmesi)
- 1.6 Eğitim Programı
 - 1.6.1 Uçuş ve Yer Dersleri İçin Günlük ve Haftalık Programların Düzenlenmesi
 - 1.6.2 Olumsuz Hava Koşulları Programı
 - 1.6.3 Öğrenciler İçin Günlük, Haftalık, Aylık Olarak Uçuş, Teorik Bilgi ile İlgili Azami Zaman Tahdidi
 - 1.6.4 Öğrenciler İçin Görev Süreleriyle İlgili Kısıtlamalar
 - 1.6.5 Eğitimin Çeşitli Safhalarında Tek ve Çift Kumanda Uçuş Süreleri
 - 1.6.6 Her Hangi Bir Gün/Gece En Fazla Uçuş Süresi, Her Hangi Bir Gün/Gece En Fazla Eğitim Uçuş Sayısı
 - 1.6.7 Görev Süreleri Arasında Minimum Dinlenme Süreleri
- 1.7 Eğitim Kayıtları
 - 1.7.1 Kayıtların ve Dokümanların Güvenliği İçin Konulmuş Kurallar
 - 1.7.2 Öğrenci Devam Kayıtları

- 1.7.3 Saklanılacak Olan Eğitim Kayıtlarının Formu
- 1.7.4 Kayıtları ve Öğrencilerin Logbooklarını Kontrol Etmekten Sorumlu Kişiler
- 1.7.5 Kayıtların Ne Şekilde Ve Hangi Sıklıkta Kontrol Edileceği
- 1.7.6 Eğitim Kayıtlarının Girdilerinde Standardizasyon
- 1.7.7 Logbook'ların Nasıl Yazılacağı Hakkındaki Kurallar
- 1.8 Uçuş Emniyeti
- 1.8.1 Kişisel Sorumluluklar
- 1.8.2 Gerekli Tatbikatların Yapılması
- 1.8.3 Acil Durum Uygulamaları (Hangi sıklıkta yapılacağı)
- 1.8.4 Her Safhada Emniyet ve Standardizasyonu Artırmak Amacıyla Yapılacak "Dual Checklerin" Sıklığı ve Sayısı
- 1.8.5 İlk Yalnız Gündüz/Gece/Seyrüsefer Uçuşundan Önce Yerine Getirilmesi Gereken Şartlar
- 1.9 Uçuş Testleri ve Teorik Bilgi Sınavı
- 1.9.1 Uçuş Eğitimi
- 1.9.1.1 Gelişim Kontrolleri
- 1.9.1.2 Beceri Testleri
- 1.9.2 Teorik Bilgi
- 1.9.2.1 Gelişimin Testleri
- 1.9.2.2 Teorik Bilgi Sınavları
- 1.9.2.3 Test İçin Yetkilendirme
- 1.9.2.4 Test Tekrarı öncesi Uygulanacak Tazeleme Eğitimi İle İlgili Kurallar
- 1.9.2.5 Test Rapor ve Kayıtları
- 1.9.2.6 Sınav Kağıtlarının Hazırlanması İçin Usuller, Soru Tipleri ve Değerlendirme
- 1.9.2.7 Sınavda Geçme İçin Aranılan Standartlar
- 1.9.2.8 Yeniden Sınav Kağıdı Hazırlanması İçin Soru Analizi ve İnceleme Usulleri
- 1.9.2.9 Tekrar Sınava Giriş Usulleri
- 1.10 Eğitimin Etkinliği
- 1.10.1 Genel Değerlendirme
- 1.10.2 Departmanlar Arasındaki Koordinasyon ve İşbirliği
- 1.10.3 Yetersiz Gelişimin Tespiti (Öğrenci İçin)
- 1.10.4 Yetersiz Gelişimin Düzeltilmesi İçin Alınacak Önlemler
- 1.10.5 Öğretmen Değiştirme Usulleri
- 1.10.6 Her Bir Öğrencinin Değiştirebileceği Öğretmen Sayısı
- 1.10.7 Eğitimdeki Aksaklıkları Tespit Etmek İçin Dâhili Geri Besleme Sistemi
- 1.10.8 Öğrenciyi Uçuş Eğitiminden Ayırma Usulleri
- 1.10.9 Disiplin
- 1.10.10 Raporlama ve Dokümantasyon
- 1.11 Her Safha İçin Performans Seviyeleri Ve Standartlar
- 1.11.1 Kişisel Sorumluluklar
- 1.11.2 Standardizasyon
- 1.11.3 Standardizasyon Şartları ve Usulleri
- 1.11.4 Test Kriterlerinin Uygulanması

BÖLÜM-2 BRİFİNG VE HAVA HAREKETLERİ

2.1 Hava Hareketleri (Öğretilecek olan tüm hava hareketleri ana başlıklar altında toplanarak kursta takip edilecek akış sırasına göre listelenmelidir. Bu çalışma, gösterilecek hava hareketlerini kısaca anlatmalıdır.)

2.2 Eğitim Safhaları (Kursun ne şekilde safhalara ayrılacağı, yukarıda hava hareketlerinin aşamalara göre nasıl bölüneceği ve bunların en uygun öğrenme sıralarına göre nasıl düzenleneceği ve gerekli acil durum uygulamalarının hangi sıklıkta yapılacağı, aynı zamanda her bir safha için uygulanacak gelişim testleri de dahil bütün konuların ve sınavların süreleri)

2.3 Konuların Entegrasyonu (Öğrencinin teorik bilgi eğitimlerinde edindiği bilgileri uçuş eğitimi sırasında taze olarak kullanabilmesi için konuların birbiriyle koordineli şekilde planlaması)

2.4 Öğrenci Gelişimi (Öğrencinin her safhada neleri yapabilmesi gerektiği bilinecek, bir sonraki safhaya geçmeden önce bu hedefe ulaşp ulaşmadığının gözlenmesi, buradaki hedefler ilgili safhadaki ulaşılacak uçuş süresi de dahil olmak üzere gece eğitimi gibi özellikli konulara başlamadan önce mutlaka başarıyla tamamlaması gereken hareketleri de ihtiva etmelidir.)

2.5 Öğretim Yöntemleri (Bilhassa uçuş öncesi ve sonrası briefinglerde dahil, konu başlıkları ve eğitimin özellikleri, yalnız uçuşa gönderme gibi konularda FTO kuralları)

2.6 Gelişim Testleri (Tüm gelişim testlerinin yapılarak belgelenmesi ile ilgili olarak sınav personeline talimat verilmesi)

BÖLÜM-3 TEORİK BİLGİ ÖĞRETİMİ

3.1 Bu bölümün yapısı, her bir konunun eğitim özellikleri ve hedefleriyle genellikle Bölüm-2'deki gibidir. Yapılacak ders planlarını, kullanılacak spesifik eğitim araçlarını ve yardımcı malzemelerini de kapsamalıdır.

BÖLÜM-4 EKLER (FORMLAR)

MOTORLU ÇHHA FTO'LARI İÇİN STANDART İŞLETME OPERASYON EL KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.1 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Terimler
- 0.5 Kısaltmalar
- 0.6 Kitap Hakkında
- 0.6.1 Genel Bilgiler
- 0.6.2 Sayfa Dizaynı
- 0.6.3 Değişikliklerin Düzenlenmesi
- 0.6.4 Dağıtım Listesi

BÖLÜM-1 GENEL OPERASYON

- 1.1 FTO'nun Teşkilat Yapısı (Şema)
- 1.2 Yönetici ve İdari Personel Sorumlulukları
- 1.3 Öğrenci Disiplini ve Disiplin İşlemleri
- 1.4 Uçuş İçin Yetki ve Onay Verilmesi
- 1.5 Uçuş Programının Hazırlanması
- 1.6 Hava Aracının Yönetimi
- 1.7 Pilotun Sorumlulukları
- 1.8 Uçuş Eğitimi
- 1.9 Hava Aracının Belgeleri
- 1.10 Belgelerin Muhafazası
- 1.11 İdari ve Öğretmen Pilotların Yeterlilik Kayıtları (Lisans ve Rating)
- 1.12 Belgelerin Yenilenmesi (Sağlık ve Rating)
- 1.13 Uçuş Görev Süreleri ve Uçuş Kısıtlamaları (Öğretmen-Öğrenci)
- 1.14 Dinlenme Süreleri (Öğretmen-Öğrenci)
- 1.15 Pilot Logbook'ları
- 1.16 Uçuş Planlaması (Genel)
- 1.17 Uçuş Emniyeti – (Genel) (Ekipman, Telsiz Dinleme, Tehlikeler, Kazalar ve Olaylar, Emniyet Pilotu, vs.)

BÖLÜM-2 TEKNİK

- 2.1 Hava Aracının Teknik Bilgileri
- 2.2 Hava Aracının Kullanımı (Kontrol listesi, Kısıtlamalar, Hava Aracının Bakım ve Teknik Logları)
- 2.3 Acil Durum Usulleri
- 2.4 Telsiz ve Radyo Seyrüsefer Aletleri
- 2.5 Kabul Edilebilir Noksanlıklar

BÖLÜM-3 ROTA

- 3.1 Performans (Kurallar, Kalkış, Yol Boyu, S/S, İniş vs.)
- 3.2 Uçuşun Planlanması
- 3.3 Yükleme
- 3.4 Hava Durumu Minimaları
- 3.5 Eğitim, S/S Bölgeleri, Ana meydan teknik bilgileri

BÖLÜM-4 PERSONEL EĞİTİMİ

- 4.1 Standartlardan Sorumlu Personelin Belirlenmesi / Uçuş Personelinin Yeterliliği
- 4.2 Başlangıç Eğitimi
- 4.3 Tazeleme Eğitimi
- 4.4 Standardizasyon Eğitimi
- 4.5 Yeterlilik Kontrolleri (Proficiency check)
- 4.6 Seviye Yükseltme Eğitimi

BÖLÜM-5 EKLER

MOTORLU ÇHHA FTO'LARI İÇİN STANDART KALİTE EL KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Dağıtım Listesi
- 0.5 Terminoloji
- 0.6 Kısaltmalar

BÖLÜM-1 GENEL ŞARTLAR

- 1.1 Kalite Politikası ve Hedefler
- 1.2 Kalite Sisteminin Amacı
- 1.3 Kalite Yöneticisinin Vasıfları
- 1.4 Organizasyon ve Kalite Sisteminin Tanıtımı
- 1.5 Organizasyon Şeması
- 1.6 Kalite Sisteminin Kurulması, Geliştirilmesi ve Yürütülme Sorumluluğunun Belirlenmesi
- 1.7 Operasyon Prosedürleri
- 1.8 Kaza Önleme ve Uçuş Güvenliği Programının Oluşturulması
 - 1.8.1 Uygulama
 - 1.8.2 Olayların Bildirilmesi
 - 1.8.3 Olayların Rapor Edilmesi
 - 1.8.4 Bilgi ve Belgelerin Temini
 - 1.8.5 Sorumluluk
 - 1.8.6 Hava Trafik Olay Rapor Formu
 - 1.8.7 Kaza ve Olay Bildirmenin Amacı
 - 1.8.8 Sorumluluklar
 - 1.8.9 FTO Müdürünün Sorumlulukları
 - 1.8.10 Hava Aracı Kaza ve Olayların Bildirilmesi
 - 1.8.11 Rapor Etme Usulleri
- 1.9 Görev ve Sorumluluklar
- 1.10 Kalite Güvence Programının Oluşturulması
- 1.11 Kalite Güvencenin Tanımı
- 1.12 Denetim Prosedürlerinin Oluşturulması
- 1.13 Rapor Prosedürlerinin Oluşturulması
- 1.14 Denetçinin Sorumluluklarının Belirlenmesi
- 1.15 Denetim Planının Oluşturulması
- 1.16 Düzeltici ve Önleyici Hareketlerin Belirlenmesi
- 1.17 Yönetim Teşkilatının Gözden Geçirilmesi
- 1.18 Geri Besleme Sisteminin Oluşturulması
- 1.19 Kalite Sistemi Eğitiminin Planlanması

- 1.20 Formların Oluşturulması
- 1.21 Kayıtların Tutulması

MOTORLU ÇHHA FTO'LARI İÇİN STANDART SMS KİTABI İÇERİĞİ

BÖLÜM-0 GENEL ESASLAR

- 0.1 İçindekiler
- 0.2 Revizyon Listesi
- 0.3 Güncel Sayfalar Listesi
- 0.4 Dağıtım Listesi
- 0.5 Terminoloji
- 0.6 Kısaltmalar

BÖLÜM-1 GENEL ŞARTLAR

- 1.1 SMS Kapsamı,
- 1.2 Emniyet Politikası ve Hedefler,
- 1.3 Emniyet Sorumlulukları,
- 1.4 Emniyet Yöneticisi,
- 1.5 Dokümantasyon Kontrol Prosedürleri,
- 1.6 Tehlike Belirleme ve Risk Yönetim Akışları,
- 1.7 Emniyet Performansı İzleme,
- 1.8 Acil Durum Eylem Planı,
- 1.9 Değişimin Yönetimi,
- 1.10 Emniyet Teşviki,
- 1.11 Servis Sağlayıcılardan Alınan Hizmetler,
- 1.12 Formlar,

ÇHHA UÇUŞ EĞİTİM ORGANİZASYONLARI İÇİN BAŞVURU VE ONAY FORMU

NO	İSTENEN BİLGİLER	VERİLEN-EKLENEN BİLGİLER
1	Eğitim organizasyonun adı, türü ve eğitim yeri	Adres, telefon numarası, e-mail vs.
2	Uygulanacak eğitim kursları	Teorik ve/veya uçuş eğitimi
3	Eğitim Müdürü	Lisans türü ve numarası çalışma süresi (tam, yarım gün)
4	Uçuş öğretmenlerinin isimleri	3üncü maddedeki gibi
5	Kullanılan havaalanları	Hava trafik kontrolü
6	Uçuş operasyonu kolaylık tesisleri	Yeri, oda sayısı ve büyüklüğü
7	Teorik eğitim kolaylık tesisleri	Yeri oda sayısı ve büyüklüğü
8	Eğitim yardımcı cihazlarının özellikleri	Uçuş eğitim cihazları, diğer bilgiler
9	Eğitim hava aracının özellikleri	Hava aracı, tipi/sınıfı tescil işareti
10	Başvuru formu ile sunulan yönetim ve manüeller	Kurs programları, eğitim kayıtları operasyon el kitabı, eğitim el kitabı
11	Önerilen kalite kontrol sistemi detayları, Kalite sistemi	Kalite yöneticisi